

Α΄.

Ἀπρηχόμην τῶν Ἀθηνῶν περὶ τὰ τέλη Αὐγούστου τοῦ 1866, ὅποτε φοβερὸν Ἡφαιστιον ἐτάραττε τὴν ψυχὴν μου, ἀνταλάκλασις τῆς ἡρωικῆς ἐκρήξεως πολυπαθοῦς τινος νήσου τῆς Μεσογείου. Καθήμενος πάσης συζητήσεως κρείττονα μοι ἐπέβαλλον τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλίπω τὸ πάτριον ἔδαφος ἐν οὕτω φλεγμαιοσύσῃ διατελοῦν καταστάσει, ἀλλὰ παρεμυθούμην ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι ἐμελλον νὰ ἴδω τέλος τὸν Βεζούδιον πρὸς ὃν ἐκ παιδικῆς ἡλικίας ἠσθανόμην διάπυρον ἔρωτα καὶ νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν Νεάπολιν ἧς αἱ πρόσφαται τύχαι καὶ περιπέτειαί — αἱ περιπέτειαί ἐκεῖναι ἃς προὐκάλεσαν ὁ πατριωτισμὸς καὶ οἱ μυθικοὶ ἀγῶνες τοῦ Γαριβάλδη — μοι εἶχον ἐμπνεύσει τὰς νεανικωτέρας καὶ θαλερωτέρας τῶν ἐντυπώσεων ὧν ἀμυδρὰν εἰκόνα παρίστων αἱ ἐξημμένοι — ὡς τὰς ὠνόμαζον — σελίδες τοῦ Μ ἔ λ λ ο ν τ ο ς τ ῆ ς Π α τ ρ ῖ δ ο ς.

Ἡ περικαλλὴς χώρα, εἰς ἣν ὁ εὐσεβὴς Αἰνείας εἶχε μετενέγκει τοὺς ἐφαιστείους θεοὺς τοῦ ἀλωθέντος Ἰλίου, κατεῖχε πάντοτε ἐν τῇ καρδίᾳ μου δευτέραν μετὰ τὴν πατρίδα μου θέσιν, καὶ τὰ αἰσθήματά μου ὑπερβαίνοντα τὴν μεσαιωνικὴν ἐν Ἀνατολῇ τυραννίαν τῶν Βενετῶν καὶ τῶν Γενουησιῶν ἐφέροντο ἀκάθεκτα πρὸς τὴν χερσόνησον ἐν ἧ ἤκμασεν καὶ διὰ περιφανοῦς λάμπειως ἐκλείσθη ἡ πρώτη τῶν Ἑλλήνων ῥητορικὴ καὶ φιλοσοφία, ἐν ἧ ἔνδοξοι ἀποικίαι τῶν ἡμετέρων προγόνων καθιέρωσαν τοὺς πρώτους τίτλους τῆς τῶν Δυτικῶν λαῶν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ ἡμέτερον ἔθνος. Νήπιος! ἔσπευδον δρομαῖος νὰ ἀσπασθῶ τὴν γῆν τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος, νὰ χαιρετίσω τὴν νῆσον ἐφ' ἧς οἱ Γοργίαι καὶ οἱ Ἐμπεδοκλεῖς καὶ οἱ Γέλωνες ἐγεννήθησαν, νὰ ἐντρυφήσω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Κύμης ἐφ' οὗ ὠκοδομήθη ἡ πρώτη ἔνδοξος ἑλληνικὴ ἀποικία κατὰ τὸν μαγευτικὸν κόλπον τῆς Παρθενόπτης, μὴ γνωρίζων ἀκόμη ὅτι ἐμελλον νὰ ἐπέλωσι μαῦραι διὰ τὸ ἔθνος μου ἡμέραι καθ' ἃς ἤθελον καταρασθῆ τὴν πρὸς τὰς ἀποικίσεις καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸν τῶν ξένων λαῶν εὐ-